

Sport Wales National Centre
Canolfan Genedlaethol Chwaraeon Cymru
Sophia Gardens | Gerddi Sophia
Cardiff | Caerdydd
CF11 9SW
0300 3003123
www.sport.wales | www.chwaraeon.cymru
CEO | Prif Weithredwr: Brian Davies
Chair | Cadeirydd: Baroness, Y Farwnes Tanni Grey-
Thompson DBE, DL

Delyth Jewell AS
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

Annwyl Gadeirydd,

Diolch i chi am y gwahoddiad diweddar i ymuno â'r Pwyllgor fel rhan o sesiwn craffu gyda Chwaraeon Cymru. Roedd yn gadarnhaol iawn gallu rhannu'r gwaith rydym ni fel sefydliad, a sector, yn ei wneud. Croesawyd y cyfle hefyd i glywed barn, cwestiynau a heriau gan aelodau'r Pwyllgor ac rydym yn parhau i fod yn ddiolchgar am yr her adeiladol y mae'r Pwyllgor yn ei chyflwyno yn y sesiynau hyn.

Roeddem yn teimlo ei bod yn bwysig sicrhau ein bod yn adeiladu ar rai o'r pwyntiau a godwyd, yn ogystal â darparu gwybodaeth ac adnoddau manylach mewn perthynas â rhai o'r pwyntiau y bu i ni, ac aelodau'r Pwyllgor, eu codi yn ystod y trafodaethau.

Costau byw a chwyddiant

Roeddem eisiau ymateb i ddechrau i faterion yr argyfwng costau byw a phwysau chwyddiant. Mae'r rhain yn cyflwyno eu hunain fel her i Chwaraeon Cymru a'n partneriaid o ran ein hadnoddau cyllidebol ein hunain ac i allu ariannol y cyhoedd ehangach i gymryd rhan mewn chwaraeon.

Fel y nodwyd, mae Chwaraeon Cymru wedi bod yn modelu'r effaith y byddai unrhyw doriadau ariannol yn ei chael ar ein gallu gweithredol. Byddwn yn ceisio amsugno cymaint â phosibl unrhyw newidiadau i'n cyllideb ddangosol, ond mae'n bwysig ailadrodd ei bod yn annhebygol iawn y byddwn yn gallu osgoi gorfod adlewyrchu unrhyw newidiadau negyddol i'r gyllideb yn y cynigion rydym yn eu gwneud i bartneriaid. Yn ddi-os, bydd hyn yn rhoi pwysau ar eu gallu, yn ogystal â'n gallu ni, i ddarparu'r gwasanaethau rydym yn eu cynnig ar y cyd.

Mae effaith hefyd ar brosiectau cyllid cyfalaf. Rydym wedi bod yn hynod ddiolchgar i Lywodraeth Cymru am ei blaengaredd yn buddsoddi'n sylweddol mewn prosiectau cyfalaf drwy Chwaraeon Cymru yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Mae'r galw wrth gwrs wedi bod yn llawer mwy na lefel y cyllid sydd ar gael. Gyda chwyddiant yn gwthio costau prosiectau cyfalaf yn uwch, hyd at 25%, ni all y cyllid sydd ar gael ymestyn mor bell ag y byddai wedi'i wneud yn flaenorol. Mae hyn yn effeithio ar gostau prosiectau ar hyn o bryd ac yn y dyfodol.

Mae ein pryderon hefyd yn ymwneud â'r rhwystrau o ran cymryd rhan. Rydym yn gwybod oddi wrth y [Traciwr Gweithgarwch Cymru](#) diweddaraf a gyhoeddwyd bod yr argyfwng costau byw yn cael effaith barhaus ar gyfraddau a thueddiadau cyfranogiad y cyhoedd. Dros gyfres o arolygon tracio rydym wedi gweld y cyhoedd yn gyson yn nodi eu bod yn newid eu harferion oherwydd pryderon ariannol. Mewn rhai achosion mae hyn wedi golygu newid i weithgareddau am ddim, mewn achosion eraill mae wedi arwain at y penderfyniad i roi'r gorau i weithgareddau yn gyfan gwbl. Byddwn yn parhau i fonitro'r duedd allweddol yma drwy'r gyfres ddata chwarterol hon.

Buddsoddiad Chwaraeon Cymru

Fel rhan o'r sesiwn gofynnwyd i ni pa ddata a ddefnyddiwyd o fewn model ariannu Chwaraeon Cymru. Cyfeiriwyd hefyd at ein dull o fuddsoddi ar sawl pwynt yn ystod y sgwrs. O'r herwydd, roeddem yn teimlo ei bod yn briodol rhoi dolenni i'r Pwyllgor i'r adnodd rydym wedi'i gyhoeddi'n flaenorol er mwyn sicrhau mai hwn yw'r dull buddsoddi mwyaf tryloyw posibl. Rydym yn eithriadol falch o fod yn gwbl agored am natur y data rydym yn eu defnyddio, pam rydym wedi eu blaenoriaethu, sut maent yn cael eu defnyddio, a'u ffynonellau.

Bydd Aelodau'r Pwyllgor yn dod o hyd i'n dull o fuddsoddi mewn partneriaid [yma](#), ac mae'r data penodol sy'n sail i gyllid y Corff Rheoli Cenedlaethol ar gael [yma](#). Fel bob amser, os bydd unrhyw Aelod o'r Pwyllgor yn dymuno cael trafodaeth am y dull ariannu hwn, byddem yn hapus i hwyluso hynny.

Elw Cymdeithasol ar Fuddsoddiad

Mewn ymateb i'r heriau a wynebir gan chwyddiant a chostau byw roeddem yn glir iawn ynghylch yr angen am gydweithio ar draws gwahanol sectorau. Mae'n hollbwysig bod chwaraeon yn chwarae rhan bwysig yn y dyfodol fel rhan o ddull ataliol o fynd i'r afael â rhai o'r heriau ariannol y mae'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol yn eu hwynebu. Mae hyn yn gofyn am newid mewn dull ariannol, lle mae chwaraeon yn cael eu hystyried fel rhan o gamau cynnar ymyriadau ac yn rhan o ddull llesiant o wario ar iechyd. Yn ddiweddar, rydym wedi cyhoeddi'r astudiaeth Elw Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI) ar gyfer chwaraeon yng Nghymru, a gynhaliwyd gan Ganolfan Ymchwil y Diwydiant Chwaraeon, sefydliad blaenllaw ym Mhrifysgol Sheffield Hallam. Mae'r ffigurau'n syfrdanol ac yn dangos y cyfraniad blynyddol anhygoel y mae chwaraeon yn ei wneud tuag at iechyd, a meysydd eraill, sy'n ychwanegu pwysau ymhellach at ddyhead y Llywodraeth bod gan chwaraeon y potensial i fod yr adnodd iechyd ataliol mwyaf effeithiol yn y wlad. Mae manylion y canlyniadau i'w gweld yn y raffeg gwybodaeth isod.

Canlyniadau ECAF
£5.98bn

Amcangyfrif o werth cymdeithasol cymryd rhan a gwirfoddoli mewn chwaraeon yng Nghymru

Iechyd **£621m**

Atal CHD, strôc, diabetes Math 2, cancer y fron, cancer y colon, torri asgwrn y glun, poen cefn, dementia, iselder

Anafiadau chwaraeon cynyddol

£679m

-£58m

Cyfalaf Cymdeithasol **£2.87bn**

Cyfalaf cymdeithasol cynyddol y cyfranogwyr

Cyfalaf cymdeithasol cynyddol y gwirfoddolwyr

£2.02bn

£856m

Lles Goddrychol **£2.06bn**

Lles goddrychol cynyddol (boddhad gyda bywyd) y cyfranogwyr

Lles goddrychol cynyddol (boddhad gyda bywyd) y gwirfoddolwyr

£1.74bn

£316m

Gwirfoddoli **£430m**

Gwerth cyfnewid gwirfoddoli

£430m

Mewnbynnau ECAF
£1.35bn

Cost net darparu cyfleoedd i gymryd rhan a gwirfoddoli mewn chwaraeon

Cartrefi

£751m

Sector cyhoeddus

£166m

Sector gwirfoddol

£430m

Cymhareb ECAF

Am bob £1 sy'n cael ei gwario ar chwaraeon a hamdden actif yng Nghymru, mae gwerth £4.44 o effeithiau cymdeithasol yn cael ei greu

Byddwn yn ceisio gweithio gyda chydweithwyr ar draws ystod eang o feysydd polisi, ond yn benodol iechyd fel blaenoriaeth, gan gydnabod y pwysau ariannol y gellir mynd i'r afael ag ef yn greadigol ar y cyd, yn ogystal ag effaith sylfaenol chwaraeon ar ddarpariaeth lle mae angen i ni sicrhau'r effaith orau bosibl i bobl Cymru.

Addysg

Un maes y tynnwyd sylw ato yn ystod ein sesiwn tystiolaeth oedd pwysigrwydd addysg wrth ddatblygu cyfleoedd chwaraeon cynhwysol sy'n arwain at fwynhad oes o chwaraeon. Fel y nodwyd, cynhaliwyd sawl cynllun peilot gennym ledled Cymru, ar y cyd ag ysgolion a phartneriaid mewn awdurdodau lleol, a chawsom wybodaeth bwysig am y ffordd y gall y dull hwn o weithredu ysgogi canlyniadau chwaraeon ac addysgol. Mae adolygiad o'r cynllun peilot ar gael [yma](#).

Ymhellach, nodwyd gennym hefyd yr adnoddau sylweddol y mae Chwaraeon Cymru wedi'u datblygu gyda'r sector addysg fel rhan o'n rhaglen "CitBag". Mae hwn yn hwb dysgu ar-lein i helpu i roi'r sgiliau, yr hyder a'r profiadau chwaraeon i bobl ifanc er mwyn iddynt fwynhau chwaraeon am oes. Mae'r adnoddau ar gyfer athrawon, rhieni, gwarcheidwaid, dysgwyr, gwirfoddolwyr a hyfforddwyr fel ei gilydd. Mae'r adnoddau wedi cael croeso da iawn gan y sector addysg hyd yma a byddem yn annog Aelodau'r Pwyllgor i rannu mynediad i Citbag gydag etholwyr drwy'r [ddolen](#) yma.

Partneriaethau Chwaraeon

Roeddem hefyd eisiau tynnu eich sylw at ein gwaith parhaus ar y Partneriaethau Chwaraeon. Mae'r newid hwn i fodel darparu rhanbarthol wrth galon llawer o'r hyn a drafodwyd uchod. Rydym yn parhau i weithio tuag at sefydlu'r 5 rhanbarth Partneriaeth Chwaraeon, gydag Actif North Wales wedi'i sefydlu'n flaenorol a'r Partneriaeth Chwaraeon newydd yng Ngorllewin Cymru i fod yn gwbl weithredol yn fuan. Mae'r dull hwn o weithredu'n helpu i greu newid llwyr yn y modd y mae chwaraeon yn cael eu darparu. Bydd Partneriaethau Chwaraeon yn helpu i sicrhau bod arbenigedd aml-sector yn cael ei ddwyn ynghyd fel ffordd o sicrhau bod chwaraeon yn cefnogi ystod eang o ganlyniadau, gan greu cynigion sy'n ddiogel, yn gynhwysol, yn ddatblygiadol ac yn cael eu harwain gan angen.

Byddem yn croesawu cefnogaeth barhaus y Pwyllgor i'r rhaglen hon ac edrychwn ymlaen at roi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi am y cynnydd dros y flwyddyn sydd i ddod.

Adroddiad Blynyddol

Yn olaf, efallai eich bod wedi gweld ein Hadroddiad Blynyddol sydd wedi'i gyflwyno gerbron y Senedd yn ddiweddar. Roedd yn cynnwys holl waith y sefydliad dros y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Rydym yn hynod falch o'r gwaith sydd wedi cael ei wneud gan y sefydliad a'r sector chwaraeon ehangach. Gallwch edrych yn ôl ar y manylion [yma](#) ac edrychwn ymlaen at barhau â'r dull adeiladol o weithio gyda'r Pwyllgor yn y dyfodol.

Yn Gywir,

Brian Davies
Prif Weithredwr
Chwaraeon Cymru

Y Farwnes Grey-Thompson
Cadeirydd
Chwaraeon Cymru